

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

11 Απριλίου 2024

**Η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας συμμετείχε στην
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού για συζήτηση του θέματος
της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία**

Η Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνά Μιχαηλίδου συμμετείχε σήμερα σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού στην οποία συζητήθηκε το θέμα της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία.

Μετά το πέρας της συνεδρίας, η Υπουργός σε δηλώσεις της στους δημοσιογράφους ανέφερε: «Είχαμε σήμερα μια πολύ εποικοδομητική συζήτηση για τα θέματα της βίας και παραβατικότητας, για ακραία περιστατικά που βλέπουν κατά καιρούς το φως της δημοσιότητας ή που λαμβάνουν χώρα σε σχολεία. Να πούμε ότι πρώτιστο μέλημά μας είναι η πρόληψη και η έγκαιρη παρέμβαση στα θέματα της βίας και της παραβατικότητας. Η έγνοια μας είναι το ασφαλές σχολείο για όλους. Δεν μπορούμε να ανεχθούμε βία και παραβατικότητα και ειδικά ακραία περιστατικά στον σχολικό χώρο. Η εικόνα που παρουσιάστηκε σήμερα μέσα από στοιχεία ή/και αναφορές προς τους βουλευτές, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να γενικεύεται. Στόχος μας είναι όλοι να προστατέψουμε το σχολείο και όχι να το υποσκάψουμε. Το σχολείο από μόνο του δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τη βία! Η βία αρχίζει πριν το σχολείο και τελειώνει μετά δυστυχώς!

Είναι, αντιλαμβάνεστε, αδιανόητο για μας να παλεύουμε να βελτιώσουμε μαθησιακά αποτελέσματα, να παλεύουμε για τη βελτίωση του κλίματος του σχολείου και ταυτόχρονα να ανεχόμαστε περιστατικά βίας τα οποία θυματοποιούν παιδιά μας ή φέρνουν σε δύσκολη θέση ακόμα και εκπαιδευτικούς. Έχουμε ήδη προβεί σε πάρα πολλές ενέργειες, ώστε να διασφαλίσουμε την ασφάλεια αυτή, να έχουμε δηλαδή μείωση στα περιστατικά της βίας και της παραβατικότητας. Θυμίζω ότι υπάρχουν νομοθεσίες, υπάρχουν πρωτόκολλα, τα οποία έχουμε επικαιροποιήσει, ενώ έχουν

πρόσφατα θεσμοθετηθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και υιοθετούμε μια σειρά από παιδαγωγικά μέτρα, τα οποία υποβάλλει η έρευνα, ώστε να βελτιώσουμε τον ρόλο του σχολείου. Παρόλα αυτά, πρέπει να τονίσουμε ότι η βία δεν αρχίζει και δεν τελειώνει στο σχολείο. Δυστυχώς, αρχίζει πολύ νωρίτερα, από την οικογένεια, από τα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού και έτσι όταν τα παιδιά φτάσουν στην ηλικία των 16 και 17 χρονών είναι πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο μόνο από το σχολείο, και δυστυχώς τέτοια φαινόμενα συνεχίζουμε να τα παρατηρούμε και μετά το σχολείο. Βλέπουμε τι συμβαίνει και στα γήπεδα και ευρύτερα στην κοινωνία.

Άρα έχει γίνει αντιληπτό από όλους ότι το θέμα δεν αφορά μόνο το σχολείο. Το σχολείο όμως αναλαμβάνει την ευθύνη που του αναλογεί. Έχει ήδη προβεί σε σειρά μέτρων και συνεχίζουμε αυτή μας τη δράση. Σύντομα, θα έχουμε τον ηλεκτρονικό φάκελο του παιδιού, ο οποίος θα το “ακολουθεί” από την αρχή της φοίτησής του, από 4 χρονών, στο σχολείο μέχρι το τέλος της φοίτησης, έτσι ώστε όλες οι υπηρεσίες, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, ακόμη και άλλοι που πρέπει να έχουν λόγο και ρόλο, να μπορούν να έχουν άμεσα στοιχεία για το κάθε παιδί.

Επίσης, σύντομα θα έχουμε πρόταση και για εναλλακτικό πρόγραμμα φοίτησης παιδιών, το οποίο θα αφορά σε πολύ ακραία περιστατικά και θα επιτρέπει να βγαίνει το παιδί από το σχολείο, να παρακολουθεί τη φοίτησή του και να στηρίζεται από ειδικούς και μετά να επανέρχεται.

Να σημειώσω ότι ο ρόλος των γονέων είναι πολύ σημαντικός. Σε κάποιες περιπτώσεις, δυστυχώς, δεν υπάρχει οικογένεια πίσω από το παιδί. Άρα αντιλαμβάνεστε όλοι πόσες υπηρεσίες πρέπει να είναι εκεί από την αρχή για να στηρίξουν αυτά τα παιδιά.

Ως Κυβέρνηση έχουμε θέσει ως στόχο το ασφαλές σχολείο και δουλεύουμε συστηματικά προς αυτήν την κατεύθυνση. Δώσαμε γραπτώς στην Επιτροπή Παιδείας -και θα επανέλθουμε με πιο πολλά στοιχεία- τις εισηγήσεις μας για βελτίωση των νομοθεσιών και για δραστηριοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών που πρέπει να γίνουν, ώστε να είναι αποτελεσματικές οι πρόσφατες νομοθεσίες που έχουν περάσει από τη Βουλή. Είμαστε περισσότερο από πρόθυμοι. Είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλες τις υπηρεσίες, ώστε το σχολείο να μπορέσει να διαδραματίσει τον ρόλο του. Δεν είμαστε Αστυνομία, δεν είμαστε ψυχίατροι και ψυχολόγοι. Είμαστε σχολείο. Πρέπει να αφεθούμε να κάνουμε τη δουλειά μας σωστά. Σε πλήρη συνεργασία όμως με όλους.

Είναι αναγκαίο να λειτουργήσουν προγράμματα και δράσεις που ενώ προνοούνται από τις Νομοθεσίες, δεν λειτουργούν. Προς αυτή την κατεύθυνση ήδη έχουμε ενημερώσει άλλα Υπουργεία και Υπηρεσίες, αλλά και τη Βουλή», ανέφερε καταληκτικά η Υπουργός Παιδείας.

Στη συνέχεια, η κ. Μιχαηλίδου απάντησε σε ερωτήσεις των δημοσιογράφων.

Ερωτηθείσα αναφορικά με τον ηλεκτρονικό φάκελο και για το ποιος θα τον χειρίζεται και ποιος θα δίνει τις κατευθυντήριες οδηγίες για θεραπείες, η κ. Μιχαηλίδου ανέφερε: «Από την αρχή θα καταγράφονται τα στοιχεία του παιδιού και εκεί και όπου υπάρχει θέμα. Για παράδειγμα, αν παρακολουθείται ήδη το παιδί από ψυχίατρο, θα πρέπει να είναι καταγεγραμμένο. Η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας θα βλέπει αμέσως αυτό το δεδομένο. Δεν θα χρειάζεται δηλαδή χρόνος, για να περάσει απ' όλες αυτές τις επιτροπές και μετά να καταλήξουμε στην Α' Δημοτικού ότι έχει θέμα το παιδί. Από νωρίς, από 4 χρονών, θα το γνωρίζουμε, ώστε να είναι δίπλα του όλες εκείνες οι υπηρεσίες που χρειάζεται, όχι μόνο οι υπηρεσίες του Υπουργείου μας, αλλά και από άλλα Υπουργεία».

Σε ερώτηση για το τι είδους προβλήματα βίας είναι αυτά, γιατί ακούγεται ότι συμβαίνουν διάφορα περιστατικά στα σχολεία, η Υπουργός ανέφερε: «Να πω και εδώ ότι πρέπει να προστατεύσουμε το δημόσιο σχολείο, να μην γενικεύουμε. Συμβαίνουν κατά καιρούς αρκετά ακραία περιστατικά, συμβαίνουν και δεκάδες άλλα, τα οποία βρίσκουν τις λύσεις τους και δεν βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Άρα είναι άδικο για το δημόσιο σχολείο και για τους εκπαιδευτικούς μας να πούμε ότι το σχολείο μας είναι ένας χώρος στον οποίο έχουμε όλη μέρα παραβατικές συμπεριφορές. Να αναφέρουμε ότι πολλές φορές και οι Βουλευτές μας ακούνε στις επισκέψεις που πάνε πολλά. Εμείς ακούμε πολύ περισσότερα και τα βλέπουμε δηλωμένα, καταγεγραμμένα. Τα περιστατικά αυτά είναι αυξημένα μετά τον κορωνοϊό, αλλά και λόγω της σωστής διαφώτισης που γίνεται.

Τώρα πια και υπόνοια να υπάρχει, και να υποψιαστεί ένας/μία εκπαιδευτικός, ότι υπάρχει σεξουαλική κακοποίηση σε ένα παιδί υποχρεώνεται από τη νομοθεσία να το καταγγείλει απευθείας στην Αστυνομία, χωρίς να το αναφέρει καν στη διεύθυνση του σχολείου. Αντιλαμβάνεστε όλη αυτή η εκστρατεία που κάνουμε τα τελευταία χρόνια - όχι μόνο τον τελευταίο χρόνο, στον οποίο δώσαμε πάρα πολλή έμφαση- έδωσε και την ευχέρεια στα παιδιά να μιλούν, έδωσε την ευχέρεια και στους γονείς να ξέρουν που να πάνε για να καταγγείλουν. Άρα μιλάμε για κάποια περιστατικά που βλέπουν συνήθως στο φως της δημοσιότητας και εκεί η έγνοια μας δεν είναι μόνο οι θύτες είναι και τα θύματα πρωτίστως, γιατί σε αυτές τις περιπτώσεις είναι δίπλα τους όλες οι υπηρεσίες μας, αλλά και υπηρεσίες εκτός Υπουργείου. Δεν είναι αρκετές οι υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας».

Σε σχόλιο ότι στα περιστατικά αυτά εμπλέκονται και αλλοδαποί μαθητές, οι οποίοι δεν ξέρουν Ελληνικά, και για το εάν αυτή η ομάδα των παιδιών θα πρέπει να τοποθετηθεί

εκτός σχολείου, είτε προσωρινά μέχρι να μάθει τα Ελληνικά, είτε μέχρι να μάθει τις συνήθειες και τους κανόνες που υπάρχουν σε ένα σχολείο, η κ. Μιχαηλίδου ανέφερε: «Να επαναλάβω ότι αυτό που κάναμε τον τελευταίο χρόνο ήταν όντως να δώσουμε προτεραιότητα στο να μαθαίνουν τα ελληνικά τα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία πριν μπουν στο κανονικό πρόγραμμα της τάξης. Κάναμε μεταβατικές τάξεις, αυξήσαμε τις ώρες διδασκαλίας της Ελληνικής και το καινούργιο που έχουμε εισαγάγει είναι τα τεστ ελληνομάθειας, όμως δεν θα θέλαμε να βγει το συμπέρασμα ότι είναι μόνο οι αλλοδαποί που δημιουργούν προβλήματα στα σχολεία μας. Δεν υπάρχει τέτοια στοιχειοθέτηση.

Η πλειοψηφία των περιστατικών προέρχονται από Ελληνοκύπριους μαθητές και η δική μας η έγνοια είναι: γιατί να φτάνουν στα 16 και στα 17 τους τα παιδιά, για να βλέπουμε ότι υπάρχει πρόβλημα; Αν δούμε τη βιογραφία τους, δεν είχαν ποτέ πίσω τους κανέναν να τους στηρίξει. Είναι γι' αυτό που θέλουμε, από πολύ νωρίς να τα γνωρίζουμε τα θέματα. Για παράδειγμα, ο ένας γονιός είναι φυλακή ή η μητέρα είναι ναρκομανής, γιατί δεν ήταν εκεί όλες οι υπηρεσίες από την αρχή; Εδώ στοχεύουμε και νομίζω υπήρξε αυτή η αποφασιστική σήμερα κατάληξη, ότι όλες οι υπηρεσίες είμαστε εκεί, έχουμε κάνει ήδη πολλές συνεδριάσεις γι' αυτό το θέμα, προχωράμε για αποτελέσματα».

Αναφορικά με τα ναρκωτικά στα σχολεία και σε ερώτηση αν θα πρέπει να ελέγχονται και οι μαθητές μέσα στα σχολεία για τη χρήση ναρκωτικών, η κ. Μιχαηλίδου σημείωσε: «Να πούμε ότι οι εκπαιδευτικοί δεν είναι αστυνομικοί, όμως οι εκπαιδευτικοί έχουν ευθύνη να καταγγέλλουν και για πολλά χρόνια φοβόντουσαν οι εκπαιδευτικοί να καταγγείλουν για διάφορους λόγους. Σήμερα μιλήσαμε και με την Αστυνομία -κάναμε ήδη πολλές συνεδριάσεις και στο παρελθόν- και είναι και αυτοί πρόθυμοι να στηρίξουν τα σχολεία, γιατί πρέπει να υπάρχουν ανοιχτοί δρόμοι για καταγγελίες, αλλά και να μπορούν και οι υπηρεσίες να ανταποκριθούν».

Σε ερώτηση αν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία όσον αφορά στην αύξηση των περιστατικών μετά τον κορωνοϊό, η Υπουργός απάντησε: «Ναι στις υπηρεσίες μας είναι καταγεγραμμένα. Απλά να πούμε ότι είναι παγκόσμια η αύξηση αυτή και εμείς την αποδίδουμε όχι μόνο στο ότι μετά τον εγκλεισμό είχαμε αυξήσεις στα περιστατικά, αλλά και στο ότι η πληροφόρηση έχει βοηθήσει στο να μιλήσει ο κόσμος. Και πριν χρόνια όλοι μας γνωρίζουμε ότι υπήρχαν τέτοια περιστατικά, τα οποία δεν έβγαιναν στη δημοσιότητα. Τώρα πια βγαίνουν πιο εύκολα και λόγω του διαδικτύου και λόγω της τεχνολογίας ευρύτερα, αλλά κυρίως λόγω του ότι ο κόσμος γνωρίζει τα πρωτόκολλα. Να πούμε ότι μέσα στα σχολεία υπάρχουν και λειτουργούν τα πρωτόκολλα μπροστά

στα τρία ή τέσσερα περιστατικά που ακούσαμε εμείς σήμερα εδώ, υπάρχουν άλλα 23-24 που έχουν λυθεί μέσω πρωτοκόλλων. Πέραν τούτου, η έγνοια μας είναι τα παιδιά πάνω απ' όλα και οι εκπαιδευτικοί βεβαίως. Προωθούμε μια ανθρωποκεντρική εκπαίδευση, η οποία δεν μπορεί να αγνοήσει αυτού του είδους τα περιστατικά, πρέπει να τα λύνουμε».

Σε ερώτηση αν υπάρχουν συγκεκριμένες ηλικίες με βάση τα στοιχεία στις οποίες εντοπίζονται αυτές οι συμπεριφορές, η κ. Μιχαηλίδου είπε: «Είναι περιστατικά που παρατηρούνται στα Γυμνάσια και στα Λύκεια και στις Τεχνικές Σχολές κυρίως, εμείς βλέπουμε όμως ότι θα πρέπει αυτά να τα παρακολουθούμε από την Προδημοτική. Γιατί δεν έρχεται ξαφνικά να παρουσιαστεί ένα φαινόμενο στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Σίγουρα προϋπήρξε κάποια συγκεκριμένη δράση, την οποία δεν είχαμε προσέξει, άρα μας ενδιαφέρει και η πρόληψη. Θυμίζω ότι από φέτος βάλαμε σε νηπιαγωγεία θέματα βίας και παραβατικότητας και βλέπουμε ιδιαίτερα ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Πώς, δηλαδή, να σέβονται ο ένας τον άλλον, πώς να συζητούν, τι σημαίνει ειρηνική επίλυση των συγκρούσεών μας. Αν τα κάνουμε από νωρίς αυτά και στηρίζουμε και την οικογένεια, γιατί από μόνο του το σχολείο δεν μπορεί να κάνει πολλά πράγματα, είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον. Άρα πρόληψη για μας και καλύτερη επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών είναι το κλειδί για να πάμε καλύτερα.

Σε σχόλιο ότι η Υπουργός επέλεξε να μην δημοσιοποιεί τα περιστατικά αυτά, η κ. Μιχαηλίδου ανέφερε ότι: «Είναι προσωπικά δεδομένα».

Σε αναφορά ότι με τη δημοσιοποίηση μπορεί να αντιδράσει η κοινωνία και να υποβοηθηθεί το έργο του Υπουργείου, η Υπουργός σημείωσε ότι «βγαίνουν στη δημοσιότητα αρκετά περιστατικά, τα οποία καταγγέλλουν οι γονείς. Δεν είναι η σωστή εικόνα για το δημόσιο σχολείο αυτή. Εννοείται πως έστω και ένα συμβάν να έχουμε, θα πρέπει να επιληφθούμε και να έχουμε αποτέλεσμα και κυρίως να νοιαστούμε για τα παιδιά, γιατί αυτά παραμένουν ως τραύματα μετά για τα παιδιά».

Σε ερώτηση αν υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του ηλεκτρονικού φακέλου και για το τι στοιχεία θα περιλαμβάνει, η κ. Μιχαηλίδου σημείωσε ότι εντός των επόμενων μηνών θα είναι έτοιμος ο ηλεκτρονικός φάκελος και θα περιλαμβάνει κυρίως προσωπικά στοιχεία και γι' αυτό θα έχουν περιορισμένη πρόσβαση οι διάφορες υπηρεσίες και βεβαίως θα τηρείται η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Ερωτηθείσα αν θα εφαρμοστεί από τη νέα σχολική χρονιά, η Υπουργός ανέφερε: «Δυστυχώς όχι, γιατί είναι ένα πρόγραμμα που προχωρεί στη βάση

χρονοδιαγραμμάτων. Παρόλα αυτά, πριν τη νέα σχολική χρονιά θα έχουμε την πρότασή μας για το εναλλακτικό πρόγραμμα φοίτησης».